

Glasilo delovne organizacije
Iskra — Industrija baterij
Zmaj, n. sol. o.

APRIL 1988, Leto XXIII

Številka 4

1923 1988

glas zmaja

Hermetično zaprte baterije bodo na tržišču jeseni

Po velikanskih problemih, ki jih je imel Zmaj pred leti zaradi slabe kakovosti, ki so jo med drugim povzročila tudi prizadevanja za pocenitev proizvodnje, se je zdaj kakovost Iskrinih baterij ponovno zboljšala, že letošnjo jesen pa bodo začeli proizvajati povsem hermetično zaprte baterije. Poleg kakovosti, so vso pozornost namenili tudi programu specialnih baterij, največ pa si obetajo od tako imenovanega litijevega programa. O lanskem poslovanju Iskrine tovarne baterij ter o načrtih za letos smo se pogovarjali z direktorjem Zmaja Vladom Podlogarjem.

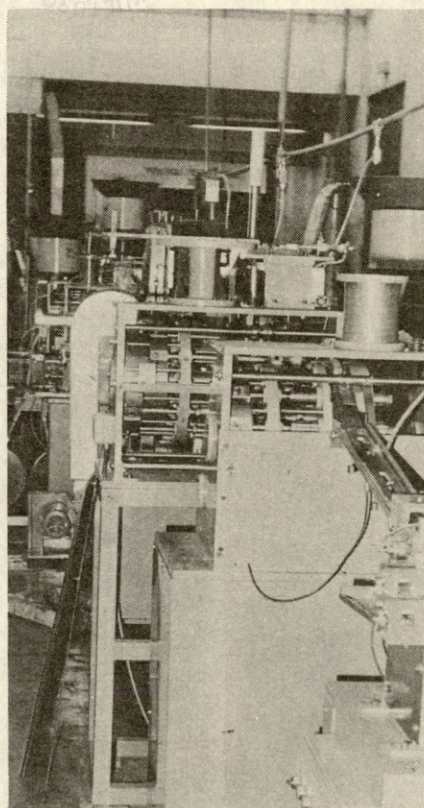
Verjetno je najbolje, da začnemo sedanjo predstavitev Zmaja kar s poslovnimi rezultati v minulemu letu?!

Se strinjam, povrniti pa bi se moralše celo v zadnje četrletje leta 1986, ko se nam je začela skokovito zmanjševati dohodkovna donosnost: ob 100 in več odstotni inflaciji so nam leta 1986 odobrili le 31 odstotno povišanje cen, ta razkorak pa se je nato nadaljeval vse minulo leto. Do lanskega oktobra se nam je nabrala izguba že v višini nad milijardo dinarjev, s sanacijskimi ukrepi pa smo jo nato do konca leta zmanjšali na 860 milijonov dinarjev. Še preden smo oddali zaključni račun, smo to izgubo pokrili in sicer delno iz lastnih virov, delno pa iz Iskrinih nepovratnih sredstev.

In kateri so bili ti uspešni sanacijski ukrepi?

Razdelil bi jih na tri dele ob hkratni skrbi za povečanje prodaje doma in na tujem. Na prvo mesto bi postavil specialni program baterij, ko skušamo zapolniti t.i. tržne niše zlasti na področju cestno-prometne signalizacije. Dosegli smo že precej dobre rezultate in s temi baterijami uspeli tudi že povečati izvoz na zahtevna zahodna tržišča. Prav te baterije so tudi dohodkovno zanimive in akumulativne.

Seveda smo v sanacijskem programu namenili vso pozornost tudi zboljševanju kakovosti, ki nam je pred dvema letoma precej zaprla tržišče. Kakovost naših baterij je zdaj spet na evropski ravni - govorim o Leclanchejevih baterijah - začrtali pa smo si tudi to, da moramo bate-

Doma izdelani številni strojni sklopi in povezani v linijo za proizvodnjo hermetično zaprtih baterij iz dneva v dan dobivajo čedalje bolj zaključeno celoto.

Razgovor z glavnim direktorjem Zmaja Vladom Podlogarjem, ki ga je imel novinar Lado Drobež za glasilo ISKRA z dne 4. april 1988 objavljamo tudi v našem glasilu z namenom, da se z njim seznanijo širši krog bralcev, tudi upokojniki in ne nazadnje, da se ohrani kot pričevanje našega časa za prihodnost. -Ur.

rije povsem zapreti pred iztokom, jih torej hermetizirati. To nikakor ni enostavno, tudi zato ne, ker moramo sami in z lastnim znanjem izdelati tudi celotno tehnološko linijo. Računam, da bomo prve neprepustne baterije poslali na tržišče že konec tretjega četrletja letos. To bo vsekakor velika prelomnica v našem delu.

Litijev baterijski program je verjetno tretje področje, ki ste mu namenili v sanaciji največjo pozornost, ob tem pa seveda vrstni red, po katerem jih naštevamo, sploh ni pomemben?

Vsekakor. Prepričani smo, in to potrjuje tudi izredna rast uporabe litijevih baterij v svetu, da je "litij", kot tem baterijam pravimo, program prihodnosti. V Zmaju smo z investicijo v litijev program startali leta 1985, vse mogoče podražitve pa so nas zdaj, ko smo na pol poti, stisnile ob zid. Povsod iščemo zdaj dodatne finančne virov, seveda pa predvsem v Iskri, saj smo prepričani, da se prav litijeve baterije vključujejo v Iskrino dolgoročno usmeritev. Te baterije so namreč namenjene profesionalnemu tržišču, zlasti na področju elektrotehnike.

Kako pa je s programom alkalnih baterij. Menda je vse skupaj ostalo na ravni laboratorijske proizvodnje?

Pred desetletjem je dobil Zmaj, kot je znano, linijo za proizvodnjo alkalnih baterij. Medtem je šel svetovni razvoj naprej, mi pa smo obstali. Sklenili smo, da bomo končno odločitev o prihodnosti proizvodnje alkalnih baterij v

Zmaju sprejeli maja ali junija letos.

Slišati je, da ste proizvodnjo nekaterih baterij že opustili?

V Zmaju smo se dogovorili, da tistih baterij, ki jih ne moremo ali ne znamo narediti kakovostnih, v prihodnje ne bomo več izdelovali. Tako smo že koncem lanskega leta ukinili proizvodnjo baterij 2R 10. To je Leclanchejeva trivoltna baterija, letos pa smo iz proizvodnje umaknili tudi že alkalno baterijo R 14, ki smo jo proizvajali po stari tehnologiji.

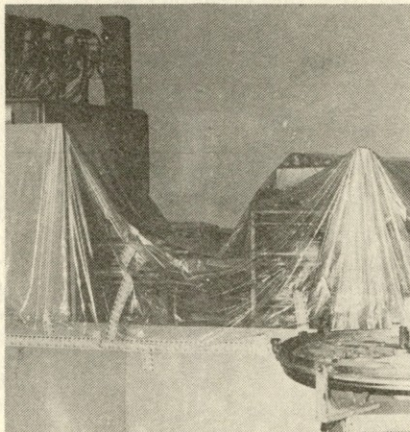
Kot je znano, ima Zmaj dve tovarni - v Ljubljani in v Šentvidu pri Stični. Kako poslujeta?

V obeh so problemi kar precej različni. V Ljubljani izdelujemo v glavnem Leclanchejeve baterije, na Dolenjskem pa poleg depol paste tudi ves ostali specialni program. Prav s prodajo teh specialnih baterij lani nismo imeli večjih težav, dosti huješe pa so bile pri standardnem programu, pri katerem pa se je v drugi polovici lanskega leta prodaja normalizirala, uspešno pa se nadaljuje tudi letos. Temu primerni so bili tudi lanski rezultati: v ljubljanskih Baterijah smo imeli za 730 milijonov dinarjev izgub, v Specialnih baterijah pa 130 milijonov.

Nekako pred letom 1985 je veljal Zmaj v Jugoslaviji za prvega baterijaša. Zaradi problemov v kakovosti vam je primat odvzela Croatia, kako pa je zdaj?

Croatia je ta hip največji jugoslovanski proizvajalec baterij, verjetno veliko tudi po zaslugi sodelovanja z Varto. Ima približno 45 % tržnega deleža v Jugoslaviji. Mi smo po tistem "znamenitem" letu izgubili precej kupcev, zdaj pa jih ponovno pridobivamo in se približujemo 42 odstotnemu tržnemu deležu. Preostalega ima Tesla.

Pred nekako letom dni smo v našem tedniku sklenili, da bomo

Strojne dele iz projekta ALBA smo začasno iz pritličja preselili in konzervirali v kletnem oddelku.

bralcem podrobneje predstavili vse Iskrine zgubaše, ki so leto 1986 končali v rdečih številkah. Od vseh štirih zgubašev ste takrat položaj komentirali le vi, zato tudi intervjuja nismo objavili. Kot enega najhujših problemov ste označili velikansko jugoslovansko nerazvitost pri potrošnji baterij. Seveda intervjuja nismo zavrgli, tole ste takrat omenili:

V primerjavi z razvitim svetom, kjer je povprečna letna potrošnja baterij na prebivalca med 12 in 15, se ta številka giblje v Jugoslaviji med 3 in 3,5 baterije. Pri potrošnji baterij zaostajamo celo za nekaterimi afriškimi državami, tudi tistimi, ki so celo po nacionalnem dohodku ali po drugih pokazateljih precej za nami. Pri njih je letna potrošnja na prebivalca med petimi in sedmimi baterijami.

Vzrok za to, da smo med nerazvitimi tudi na tem področju, je verjetno v tem, da zaostajamo za svetom tudi v številu tako imenovanih trošil, ki za svoje delovanje potrebujejo baterijski vir energije?

Nedvomno. Prav zato imamo v Zmaju že nekaj časa dopolnilni program, lani pa smo se celo preregistrirali in zdaj nismo le tovarna baterij in svetilk, pač pa tudi vseh tistih elementov, ki trošijo baterije.

Se vam zdi, da je problem tudi v tem, da imamo v Jugoslaviji kar tri tovarne primarnih baterij, ki skupaj prodajo nekje

med 60 in 70 milijoni baterij, na Japonskem pa je menda šest ali sedem tovarn, ki pa izdelajo skoraj pol milijarde baterij. V vašem prejšnjem intervjuju smo našli tudi podatek, da je potrošnja baterij na Japonskem okoli 30 baterij na prebivalca na leto.

To vse drži, komentar pa zato verjetno ni potreben. Seveda pa smo v Zmaju prepričani, da je prav zaradi vseh teh razmerij baterijski program še vedno izredno perspektiven, z napredkom razvitosti Jugoslavije se bo potrošnja baterij nedvomno povečala, seveda potrošnja dobrih baterij.

Želite še sami kaj povedati?

Rad bi poudaril, da je bila Iskrina pomoč v lanskem letu za Zmaja izredno dragocena, in sicer tako pri pokrivanju izgube kot pri reševanju težav, ki smo jih imeli zaradi drastičnih sprememb zakonodaje o osebnih dohodkih.

naslovna stran

Pred poslopjem Zmaja, točneje pred vhodom v upravno posloppje so se v vrsto postavili trije, skoraj novorojeni štirikolesniki, ki so "staro za novo" nadomestili že izmučene prednike. Kamera jih je ujela, ko še niso bili krščeni s tablicami in to na dan, ko je zavihrala zastava - zaradi volitev seveda. Njene malce obledele barve so se skladno ujemale z barvami teh novih treh "Katrc".

Ne samo zaradi tega in možnosti za domiselno simboliko, pač pa naslovnicu namenjam kot čestitko za praznične dneve, dolge ves teden in še nekaj čez po želji z letnim dopustom namreč. Naj bo premor, predah, počitek in še kaj za

1. maj - praznik dela

Naj se nam zaradi lepih doživetij vtisne v spomin.

V razgovoru so sodelovali:

SOZD Iskra: Preds. posl. odbora Franc Šifkovič in člani odbora Godec Jože, Mihev Sašo, Faleskini Rado, Osojnik Vito, Gregorič Feđor, Resnik Miloš in Fabio Škopac, direktor Iskra-Banke.

DO Zmaj: Podlogar Vlado, Hren Jože, Jež Zdravko, Dereani Tomaž, Kajdiž Andrej, Cerar Bojan, Mandič Milan, Culot-Vidić Stanislava, Hajdinjak Silvo, Bavdež Matjaž in Alibegovič Fadil.

TOZD Specialne baterije na 3. mestu po vrednosti izvoza v občini Grosuplje

Uresničevanje načrtanih programov in še zlasti izvajanje predsanacijskega programa skupno z ostalimi poslovnimi rezultati je bilo osrednje zanimanje predsednika poslovnega odbora SOZD Iskra Franca Šifkoviča, ki je s svojimi sodelavci v torek 5. aprila popoldan obiskal TOZD Specialne baterije v Šentvidu pri Stični.

Potem, ko je glavni direktor Vlado Podlogar predstavil Zmaja po organizacijski in finančni plati, je direktor šentvidskega TOZD-a Jože Hren orisal tudi zgodovino tega obrata, ki bo v maju dopolnil 32 let obstoja v sklopu celotnega Zmaja. Omenil je, da se je v tem času trikrat menjal proizvodni program in da je bila leta 1979 izvedena prva večja investicija za baterijo 4R 25, kar bi lahko smatrali za začetek profesionalizacije posameznih izdelkov. Predvsem pa je vzbudil pozornost z izjavo, da je TOZD Specialne baterije po vrednosti izvoza na konvertibilno tržišče na tretjem mestu v občini Grosuplje. Ko je tekla beseda o novih baterijah, je bilo tudi slišati,

da je Zmaj s tem programom specialnih baterij v evropskem vrhu na drugem mestu.

Seveda pa niso bili zamolčani številni problemi in različne težave, s katerimi se delovna organizacija sooča. Šifkovič pa se je zanimal tudi za ljudi, njihovo zdravje in ekologijo, ob koncu pa sklenil ugotovitev, da je danes malo takih organizacij, ki bi imele toliko novih izdelkov in zanje tudi tržišče. Mnenja je bil, da bi morali dati prednost v naložbe, s ka-

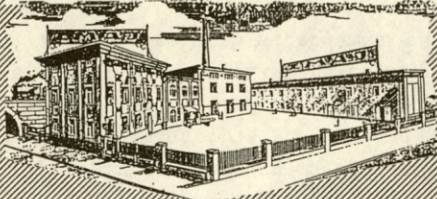
terimi je pričakovati takojšen učinek, obenem pa vlagati v projekte za prihodnost. S tem pa so bila načeta tista vprašanja, na katera bo treba odgovoriti doma, v lastnem okolju in to čimprej. My

PRIPIS:

Ker bo 25. maja poteklo točno 32 let, odkar je delavski svet tovarne ZMAJ leta 1956 sprejel sklep o ustanovitvi svojega obrata v Šentvidu pri Stični, bomo v prihodnjem glasilu v maju nekoliko obširneje predstavili proizvodni program te temeljne organizacije s poudarkom na NOVIH baterijah.

Zgodovina naše tovarne se je začela leta 1923

M.Mayer

4

DRUGO OBDOBJE ZMAJA v letih 1925 - 1929

Z ustanovitvijo Tovarne za galvanične elemente in elektrotehniko 12. avgusta leta 1925 lahko zgodovinsko označimo začetek drugega obdobja baterijske dejavnosti in ki naj bi bilo zaključeno po logiki večjih sprememb, kot je bila selitev tovarne na Šmartinsko cesto v letu 1929. Za to drugo obdobje proizvodnje baterij na Miklošičevi cesti 17 je značilno predvsem povečanje storilnosti, zmogljivosti in kakovosti ob sočasnem preoblikovanju trženja po takratni zakonitosti. Iz prvega propagandnega materiala, ki so ga izdali konec leta 1926 in ga razposlali številnim kupcem in trgovinam, sta opazna dva pomembna poudarka in sicer ugotovitev, da je ZMAJ "prva specialna tovarna v Jugoslaviji za žepne baterije, anodne baterije, galvanске člene itd." ter obvestilo o naši ponudbi "po popolni reorganizaciji svojega obrata". Prav ta "popolna reorganizacija" pa je vključevala tudi absoluten odstop od koncepta vodenja in poslovanja HYDRE.

ZMAJ, ki se je tedaj znašel v svoji drugi pomladi, je leta 1926 že ponudil zaposlitev številnim novim in mladim delavkam in nekaterim iz tega obdobja so celo dočkale Zmajevo upokožitev. Med temi

so tudi Miheličeva Angelca, ki se je v 21. letu starosti zaposlila 1. decembra leta 1926, pa Rezka z Dobrove, ki je štela le 15 let, pridna in delavna, vajena trdega kmečkega dela, pa Setnikarjeva Marija, Polonca z Ježice, Šebenikova Marija s Plešivic, Tončka iz Kozarij ter Jakopič Emica, ki je imela šele 14 let in pol. Število zaposlenih se je povečevalo, razširilo pa se je tudi delo v pisarni. Franjo Kristan, ki si je že prislužil najdaljšo prakso v baterijski stroki, je veljal za univerzalnega uradnika z opaznimi odlikami in zato mu je vodstvo tovarne dne 30. septembra leta 1927 poslalo dopis z naslednjo vsebino:

"Prvi delovni kolektiv" lahko poimenujemo sliko iz leta 1928, ko se je zbrala skupina delavk z Antonom Škoficem v sredini z belo haljo za zgodovinski posnetek pod veliko česnjo na vrtu tovarne ZMAJ na Miklošičevi cesti 17.

P.t. gospod Franjo Kristan

Javljam Vam, da smo Vam zvišali doseganje mesečno plačo za 150.- din ter znaša Vaša plača sedaj din 1.850.- (entisočosemstopetdeset).

Povišek se računa od 1.sept. t.l. Izvolite vzeti to na znanje.

Z odl. spoštovanjem

Ob žigu je bil podpis poslovodje Ignacija Vojeta.

Sicer pa je Franjo Kristan v tem obdobju prejel še enkratno nagrado v znesku 500.- din. Ministrstvo vojske in mornarice v Beogradu je v Zmaju naročilo 15.000 baterij za poljske topove in postavilo izredno kratek dobavni rok. Vse je kazalo, da bo pravočasno izpolnjen, na koncu pa je šlo za ure. Ker je bil tedaj tehnični vodja Paul Schönfeldt odsoten, se je Kristan zavzel, da je bila pošiljka pravočasno odposlana. Dogovoril se je namreč s spremljevalcem poštnega vagona na vlaku Ljubljana-Beograd, da je med vožnjo v službenem vagonu s potrebnimi papirji opremil zaboje z baterijami. Ta pošiljka je bila v redu in zadnji hip dostavljena naročniku in Zmaj se je izognil plačilu penala. Nagrada Kristanu je bilo tako tudi priznanje za domiselno iznajdljivost pri delu.

Franjo Kristan je opravljalo delo povsod, kjer je bilo potrebno. Po odhodu Marije Prachenski je prevzel tudi knjigovodstvo in ga vodil do prihoda Slavka Rodiča, ki ga je kasneje zamenjala Zajčeva. Vodenje kartoteke polizdelkov in obračunavanje mezd v obratu pa je prevzela novinka Anica Vidic leta 1928 in ki se je v Zmaju upokojila leta 1954. V starosti 83 let smo jo pokopali 11. junija 1982.

Plače so bile tedaj zelo nizke in zato tudi precejšnja fluktuacija. Pogosto je bilo treba priučevati novinke, kar pa sploh ni bilo lahko. Zahtevana je bila predvsem spretnost prstov še zlasti za povijanje in povezovanje mošnjčikov. Posledice so bile opazne tudi pri kakovosti izdelkov, vendar jim je, čeprav večkrat težko, uspevalo pridobiti nove naročnike in jim ponuditi kakovost, kakršna jim je bila obljubljena. Za ploščato baterijo 4,5 voltov so v Zmaju nudili jamstvo (Lagergarantie) 2 meseca, za nekatere druge izdelke pa največ 3 mesece. Med drugim v nekem takratnem prospektu v srbskohrvatskem jeziku (in nemšem) bremo naslednje:

Svaku bateriju, koja bi u propisanom vremenu ležanja spala ispod 4 volta, zamenjujemo besplatno, ako je kontrolni trak neoštećen, i ako takovu bateriju blagovremeno, t.j. u propisanom roku dobijemo na uvid. Štalna povišica naše proizvodnje najbolje svedoči o kvaliteti naše baterije.

P.n.

Uljudno Vam sporočamo, da nudimo po popolni reorganizaciji svojega obrata na trgu prvovrstne žepne baterije in galvanične elemente. Jamčimo za prvovrstno kakovost, za dolgotrajno gorljivost in da se blago v skladišču dobro drži. Naši fabrikati so izdelani iz prvovrstnih surovin ter so podvrženi najstrožji strokovni in kemični kontroli v lastnem laboratoriju. Naročilo poizkusne pošiljave poštnega zavoja s 36 komadi baterij Vas bo o izvrstni kakovosti naših žepnih baterij prepričalo.

Priporočamo se in beležimo

z odličnim spoštovanjem
"Zmaj" Ljubljana

Predstavitev tovarne ZMAJ in ponudba izdelkov tržišču z reklamnim prospektom v letu 1926.

Delovni dan, ki je sicer trajal 6 ur, se je v primeru večjih naročil in kratkih dobavnih rokov pogosto raztegnil preko celega dneva in nemalokrat v pozno noč po ves teden skupaj, pri čemer tudi nedelja ni bila izjema. Velja omeniti, da nadur ni bilo in so bile vse ure plačane kot navadne delovne ure. Zaradi obveznosti do pravočasne izpolnitve naročila so delavke običajno kar v tovarni za nekaj ur počivale na lesni slamí, hrano pa so jim svojci prinašali od doma. Tarnanja ni bilo, kajti bojazen pred izgubo dela je bila močnejša. Dan za dnem so prihajala dekleta in fantje, največ iz Posavja in pred pisarno prosjačili za kakršnokoli delo.

Delovni čas je bil le dopoldan od 7. - 13. ure, vmes pa 15 minutni odmor, v katerem so lahko delavci zaužili tisto, kar so prinesli s seboj. Večina jih je živela največ ob krompirju, fižolu in zelju, kot dodatek pa je bil kos kruha.

Disciplina je bila stroga in neposlušnost se je takoj kaznovala z delavsko knjižico. Zamuda na delo je veljala za težji prekršek in zato odbitek pri naslednji plači. Vratarja tovarna ni imela. Na notranji strani vhoda v tovarno sta bili na steno pritrjeni dve tabli za obesnice s številkami. Vsak delavec je imel svojo številko in ko je prišel na delo,

jo je snel s prve in obesil na drugo tablo.

Dva močnejša delavca sta bila določena za težja dela in sta z diro (voz s plohom) vozila tudi baterije na kolodvor ali na pošto. Za transport večjih količin ali dimenzij s kolodvora ali iz Bonačeve tovarne, v kateri so izdelovali kartonske tulce za baterije (hilzne) ter od drugod izven Ljubljane pa so najemali konjsko vprego. Največkrat je bil najet "furman" Rajko Turk, ki se je pogosto jezil nad zmešnjavo na cesti. Spadal je v skupino starejših zasebnikov, ki se dolgo časa niso mogli privaditi na nov cestni red, ki je po vsej Sloveniji stopil v veljavo 1. januarja 1926 in po katerem morajo vozila voziti po desni strani, prehitovati pa po levi.

Baterije so v glavnem tedaj pakirali v lesene zaboje, ki so jih kupovali na Igu. Pri pakiranju, še zlasti, če je šlo ta težje radiobaterije, so v vmesni prostor natlačili lesno volno (Holzwolle), ki so jo imeli stalno na zalogi v večjih količinah nad skladiščem. Tehnični vodja Paul Schönfeldt je vedno osebno nadziral sleherni material, ki je prihajal v tovarno. Ob prevzemu je ravnal tako, kot da je namenjen njemu osebno. Znano je bilo, da je ob nakupu zelo rad trmasto "glihal" za ceno, pa naj je šlo za domači ali tuji material. Nje-

ZMAJ
tovarna za galvanične elemente
in elektrotehniko družba z o. z.
LJUBLJANA

Prva specijalna tovarna v Jugoslaviji za žepne, anodne baterije itd., suhe, nalivajoče in vrečaste elemente itd.
Trgovci na debelo zahtevajte specijalno ponudbo

DRŽAVNI DOBAVITELJI

gov svojstven odnos do materialov nasploh se je nehote prenašal in vcepljal v zavest vseh zaposlenih, ki so se navadili skrbno varčevati z vsemi surovinami in polizdelki ter pravočasno preprečevati škodo, ki bi jo lahko povzročila malomarnost ali neprevidnost.

Proizvodnja baterij je že od vsega začetka po svoji naravi dela in tehnološki zahtevi bila črna največ zaradi uporabe grafita, mangana in acetilenskih saj. Ker je v takem primeru črnina nujnost, se takrat na čistočo ni kaj dosti dalo. S tem pa seveda ni rečeno, da jo niso gojili, pa čeprav so uporabljali le vodo, cunje in brezove metle. Najbolj čist oddelek je bil za zaključevanje baterij in lepljenje etiket, slabši pa oddelek za izdelavo čaš, v katerem so cinkovo pločevino rezali na določeno velikost, in nato ploščice zaokroglili (zarundali) ter na stikih zalotali. Najbolj črn prostor pa je bil seveda za pripravo depolarizacijske mase. Velika osem oglata škatla, znotraj lesena in na zunanaj železna je bila za pripravo mase kupljena v inozemstvu. Ko je tehnični vodja Schönfeldt zvedel za visoko carino, se je baje prvič prijel za glavo in odvihral na carinarnico, kjer mu jo je uspelo znižati na polovico. To novost v Zmaju so imenovali "mištromel" in je zamenjala dosednji način priprave mase z veliko leseno kuhalnico za mešanje v lesenih čebrih. Kadilo pa se je še dalje, dokler se ni prilil elektrolit in ki je pričel kepiti maso v žgance. Elektrolit je bil proizvod izključno Paula Schönfeldta. Delal ga je sam in na skrivaj, da ni nihče videl in vedel, kaj in koliko česa vsebuje. Delavcu je bilo naročeno le, koliko škafov vode mora doliti in koliko kilogramov bele pšenične moke mora izdati Kristan iz skladišča za zunanji elektrolit.

Delovna izkaznica kot pooblastilo za zastopanje tovarne navzven je bila v veljavi med leti 1926 in 1929

TOVARNA za GALVANIČNE ELEMENTE in ELEKTROTEHNIKO, DRUŽBA z o. z.

LJUBLJANA Miklošičeva c. 17

Telefon Ziev: 714/II Brzojavni naslov: ZMAJ LJUBLJANA

ŠPECIALNA TOVARNA ŽEPNIH, ANODNIH in KURILNIH BATERIJ (Heizbatterien) ELEMENTOV Z VREČICO (Beutelemente) SUHIH in NALIVAJOČIH ELEMENTOV (Trocken- und Füllelemente)

Zastopa: *Gradiš*

Iz tega obdobja obratovanja tovarne Zmaj na Miklošičevi cesti se je konec 60 let spominjal Franjo Kristan dveh nezgod, eksplozije in vloma takole:

Zgodilo se je, da je neki delavki spodrsnilo in je ob padcu celo desno roko pomočila v vročo smolo za zalivanje baterij. Takoj sem ji roko oblil s petrolejem ter jo poslal k zdravniku. Roka se ji je lepo pozdravila tako, da ni bilo nobenih sledi od opeklin.

Težjo nesrečo pa je neki večer prizadejala lahkomiselnost. Imeli smo tedaj električno stiskalnico za stiskanje mase v štirioglate elemente, ki sicer še ni imela obratovalnega dovoljenja inšpekcije dela. S to stiskalnico je upravljal delavec s priimkom Smrké, doslej vaje le ročne dela in ga je nova naprava na električni pogon zabavala kot otroška igrača. Bilo je pozno zvečer v jeseni, ko so v tovarni zaradi večjih naročil zopet delali skoraj noč in dan. Smrké je pritiskal na pedalo in vsakokrat je bat pritisknil maso v oblikovalcu in odtisnil jedro elementa.

V šali je dejal, da mu lahko odreže prste, ko sproži stiskalnico. Ni še dobro zgovoril stavka, je stopil na pedalo in odrezalo mu je tri prste. Delavke v bližini so zavreščale in odhitel sem v stiskalnico ter zagledal okrvavljeno roko delavca. Hitro sem ga obvezal, mu še preje razmesarje-

ni del na debelo namazal z borovim mazilom, poklical izvoščka ter ga odpeljal k zdravniku dr. Drobniču na Miklošičevi cesti. Ta mu je nudil pomoč vse do tedaj, dokler roka ni bila sposobna za delo. Vse stroške zdravljenja je poravnala tovarna Zmaj. Smrké se je zavedal lastne krivde, priznati pa je ni hotel. Večkrat je sodelavcem omenjal inšpekcijo dela, postajal nezadovoljen in kot so rekli sodelavci, nevhvaležen za vse, kar mu je bilo dobro storjenega. Je pa nekoč skrivoma nalil v čebre z elektrolitsko tekočino več posod vode in zato je bila cela serija baterij neuporabna. Uničenih je bilo 2000 baterij. Ko so pričeli ugotavljati to tehnološko katastrofo, je neka poštna delavka povedala, da je Smrké v elektrolit vlil dve veliki posodi vode. Smrké je bil klican v pisarno, kjer je dejanje priznal. Bil je seveda takoj odpuščen iz tovarne.

V delavnici smo imeli tudi veliko sušilnico oziroma sušilno peč za sušenje salmijaka, ki smo jo postavili v lastni režiji in sodelovanju mizarskega mojstra Brenka ter delavcev iz Plinarne. Cevi za odvod vročega zraka so bile napeljane preko delavnice skozi oddelek stiskalnice in od tam na prosto. Peč je imela okrog 25 gorilcev in prižiganje je bilo prepuščeno meni. Ko pa sem nekoč prižgal gorilec glavne cevi, je nastala močna eks-

plozija, ki je raztrgala cevi in pobila več šip ter lažje ranila dve delavki. Kdo je odprl vse ventile, nismo nikoli dognali in le sreči je bilo pripisati, da se ni pripetila večja nesreča. Sam sem vedno previdno prižigal glavni ventil, stoječ vedno v kotu, kjer je bila nevarnost najmanjša.

Doživeli smo tudi vlom v tovarno. Ko sem nekoč pred sedmo uro zjutraj odklenil vrata v tovarno, sem takoj opazil, da ni vse tako, kot bi moralo biti. Po hitrem pregledu pisarniških prostorov sem poklical policijo, ki je takoj prihitela na ogled. Skupno smo ugotovili, da so bili odmontirani ventilatorji in da je manjkal aparat za merjenje električne napetosti. Kakih posebnih zaslišanj ni bilo, niti me niso vprašali, kako sem opazil nered v pisarni. Vem pa, da sem vklopil ventilatorje, katerih ni

bilo. Tako je povedal Franjo Kristan in dodal, da je vodstvo tovarne že v začetku leta 1928 ugotavljalo, da so se pričeli pojavljati prostorski problemi. S trga so prihajala čedalje večja naročila, proizvodnja se je povečevala, v uporabi je bilo več materiala in začelo je primanjkovati prostora za delo in skladiščenje, obenem pa težko vzdrževati vsaj tolikšno čistočo, kot so jo zahtevali izdelki v zaključni fazi pred eksponentom.

Pojavljal pa se je tedaj za proizvajalce baterij popolnoma nov in za tiste čase izredno zanimiv porabnik prenosnih virov električne energije. Na pohodu je bil namreč radijski sprejemnik. Dogradili so tedaj na Miklošičevi cesti med hotelom Union in Vzajemno zavarovalnico po načrtih profesorja Plečnika paviljon za družbo Radio-Ljubljana, katere slovesna otvoritev je bila 2. septembra leta 1928. Na otvoritvi je govoril pisatelj Finžgar in to je bil prvi pozdrav slovenske besede vsem Slovencem doma in v tujini, je zapisal kronist v "Kroniki". Po treh mesecih obstoja oddajne postaje Radio-Ljubljana pa je prihajalo mnogo pisem "iz svetovja, kamor se sliši slovenska pesem in naša beseda". Vsi ti dogodki pa so na veliko vzbudili pozornost interesentov do nakupa radijskih aparatov. Ker je bila cena dokaj visoka, so bili kupci pretežno iz višjih družbenih plastí. Časopisje je pogosto in obsežno prinašalo reklamne oglase in iz dnevnika JUTRO leta 1929 si oglejmo dva primerka:

TELEFUNKEN, območje glasu 7 in pol oktav. Vklopi se na gumb. Cena 3.500 din. Trocevni prejemni aparat za mesto in deželo.

Philipsov prejemalec s priključkom na električno omrežje. Nikake baterije niti kake druge komplikacije ne pridejo v poštev.

Opazno je, da aparat v drugem primeru deluje izključno na napajanje z električno napetostjo iz javnega omrežja, saj je izrecno poudarjeno, da ni potrebno nikakršne baterije. V prvem primeru pa je bilo možnosti več. Aparat je bil uporaben in priporočljiv tudi za deželo, kamor pa električni vodniki takrat še niso segali povsod in zato je bilo potrebno napajanje z električno energijo iz baterij.

ZMAJ se je soočil s potrebami radiotehnike že zelo zgodaj, kot je razvidno iz reklamnega oglasa jeseni leta 1925 sporočilo: Anodne baterije za "Radio". Te baterije so bile različnih dimenzij in teže, oglate in podolgovate ter okrogle, večje in manjše pač od namena, kar je bilo izpisano na etiketi: RADIO ANODNA BATERIJA ali RADIO KURILNA BATERIJA /HEIZ-BATERIE/. S prodorom radijske tehnike na tržišče in še zlasti z ustanovitvijo Ljubljanske radijske postaje se je število lastnikov radijskih sprejemnikov povečevalo in temu primerno naraščalo povpraševanje po tovrstnih baterijah. Zanimivo pri tem pa je, da se je skoraj sličen primer ponovil dobrih 35 let kasneje, ko je veliko in "požrešno" elektronko zamenjal majhen in varčen tranzistor ter povzročil zmanjšanje radijskega sprejemnika na žepno velikost. V zaton so odšle tudi nerodno velike baterije, katere je nadomestila manjša in v pretežni meri "Mignon", današnja R6. V nekaj letih se je tedaj povečala proizvodnja od nekaj tisoč komadov na mesec v milijonske količine teh 1,5 voltnih baterij, o katerih bo več napisanega kasneje pri obravnavi povojnega obdobja tovarne ZMAJ.

Tisti čas v letu 1928 pa je vodstvo tovarne že iskalo rešitev prostorske stiske in tudi že napovedalo selitev tovarne za prihodnje leto 1929.

/se nadaljuje/

Brzjavni naslov Zmaj, Ljubljana

Brzjavna adresa Zmaj, Ljubljana

Бројавна адреса Змај, Лубљана

Телефон-адреса Змај, Лубљана

ZMAJ LJUBLJANA

ЗМАЈ ЛУБЉАНА

TOVARNA ZA GALVANIČNE ELEMENTE

IN ELEKTROTEHNIKO DRUŽBA Z.O.Z.

Prva špecialna tovarna v Jugoslaviji za žepne baterije, anodne baterije, galvanne elemente itd.

Prva špecialna fabrika Jugoslavije za džepne baterije, anodne baterije, elemente etc.

Prva špecialna fabrika Jugoslavije za džepne baterije, anodne baterije, elemente etc.

Erste Spezial-Fabrik Jugoslawiens für Taschenbatterien, Anodenbatterien, Elemente etc.

TELEFON št. 714, II

RACUN pri ZADRUŽNI GOSPODARSKI BANKI R

Ljubljana, dne 30. septembra 1926.

Milovičeva cesta 17.

Ime ZMAJ je tovarna baterij dobila 19. avgusta leta 1926, gornji dokument z datumom 30. septembra 1926 pa priča, kako v kratkem času je bila izdelana "podoba" Zmaja tudi za korespondiranje. S takim dopisom - rob zlatorumene barve in glava v barvah jugoslovanske zastave, je takratno vodstvo družbe na široko predstavljalo svojo dejavnost, pomembnost in tudi ponos.

Novosti v zakonu o združenem delu

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu določa, da morajo OZD in druge samoupravne organizacije in skupnosti samoupravne splošne akte, sprejete pred uveljavitvijo zakona, uskladiti z njegovimi določbami v rokih, ki so določeni s programom organizacij in skupnosti, najpozneje v 18 mesecih po njegovi uveljavitvi.

Uveljavitev bistva sprememb zakona o združenem delu bo terjal določen pristop v naši delovni organizaciji. Tak pristop narekuje naša samoupravna organiziranost, saj imamo delovno skupnost skupnih služb in dva TOZD-ter je zato potreben program, ki bo sestavljen iz dveh vsebinskih delov in sicer:

- preverjanja ustreznosti sedanje samoupravne organiziranosti in oblikovanja predlogov za spremembe,
- usklajevanje samoupravnih splošnih aktov.

Program naj bi vseboval analizo skladnosti oz. ustreznosti določb vseh samoupravnih splošnih aktov z zakonom, pripravo sprememb in dopolnitev samoupravnih splošnih aktov, postopek sprememb, nosilce in roke.

Povsem razumljivo je, da bo potrebno najprej začeti postopke za spremembe in dopolnitve temeljnih samoupravnih splošnih aktov npr. statutov, samoupravnih sporazumov o združevanju in drugo. To bo hkrati priložnost za dopolnitve in spremembe samoupravnih splošnih aktov /v skladu s potrebami in interesi/, ki jih zahteva življenje.

Opozoril bi, da priprava tega programa ni samo naloga pravne službe, ampak bi morali pri pripravi programa sodelovati vsi, ki jih spremembe in dopolnitve neposredno ali posredno zadevajo.

V nadaljevanju želim prikazati najpomembnejše novosti, ki jih uveljavlja novela zakona o združenem delu.

Tudi na področju medsebojnih de-

lovnih razmerij delavcev bi veljalo opozoriti na novosti, ki jih je zaslediti v noveliranem zakonu.

V zvezi s sklenitvijo delovnega razmerja bi omenil pomembno novost, po kateri lahko delavci v temeljni organizaciji določijo največ dve zaporedni stopnji strokovne izobrazbe za opravljanje del in nalog in pa določilo, ki določa, da če sta za opravljanje določenih del in nalog predvideni dve stopnji izobrazbe ima prednost pri izbiri kandidat z višjo stopnjo strokovne izobrazbe, če izpolnjuje tudi druge pogoje.

Novost je tudi v določbi, ki opredeljuje trajanje poskusnega dela do šest mesecev.

V noveliranem zakonu o združenem delu je podana večja možnost ukrepanja s strani vodilnih delavcev, tu so mišljeni poslovodni organi in delavci s posebnimi pooblastili, glede začasnega razporejanja delavcev, dela prek polnega delovnega časa, odobravanje odsotnosti z dela, izrekanja ukrepov za lažje kršitve delovnih obveznosti in začasne odstranitve delavca z dela.

Poslovodni organ daje mnenje o prispevku delavca pri delu in tako aktivno sodeluje v sistemu nagrajevanja po delu. To je pomembna novost, ki vgrajuje delno finančno odvisnost osebnega dohodka od tega mnenja.

Tudi na področju odgovornosti za izvrševanje delovnih obveznosti so prisotne nekatere novi-

tete. Tako je po novi ureditvi denarna kazen blažji ukrep kot ukrepčasne razporeditve na druga dela in naloge za določen čas. Delavcu se po novem lahko izreče ukrep denarne kazni v višini do 15 % povprečnega osebnega dohodka, ustvarjenega v preteklih treh mesecih, v trajanju do 6 mesecev. Dosedanja ureditev je višino omejevala na 10 % osebnega dohodka.

Bistvena sprememba v zakonu je v zvezi izrekanja ukrepa "prenehanje delovnega razmerja". Sedaj se lahko izreče tak ukrep že zaradi treh neopravičenih zaporednih izostankov z dela oziroma s prekinitvami najmanj pet delovnih dni v 12 mesecih.

Tudi glede sestave disciplinske komisije je sprememba in sicer ni več potrebna obvezna prisotnost zunanjega člana.

Opozoril bi, da za vodilne delavce velja, da v primeru opustitve zahteve za uvedbo disciplinskega postopka, odgovarjajo za hujšo kršitev delovne obveznosti.

Zakon o združenem delu uveljavlja novost glede delavcev, ki so zmožni doseči rezultate, ki se navadno dosega, pa jih ne dosega po svoji krivdi, jim preneha delovno razmerje, če nečejo opravljati del in nalog, ki ustrezajo njihovi delovni zmožnosti.

Pomembna novost je glede dolžine roka za vložitev ugovora zoper sklep disciplinske komisije. Ta rok je sedaj skrajšan od 30 dni na 15 dni.

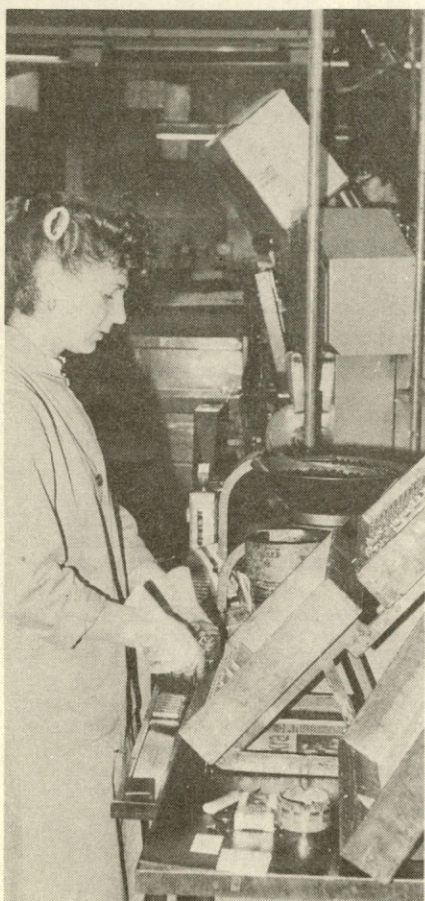
NOVELA V POGlavJU, KI UREJA ODLOČANJE DELAVCEV, določa, da delavci odločajo z referendumom o: SS o združevanju dela delavcev, statutu temeljne organizacije, SS o združitvi v DO, statusnih spremembah temeljne organizacije in o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in skupno porabo.

Delavci lahko izjemoma odločajo z referendumom tudi o drugih vprašanjih, v skladu s statutom oziroma SS o združitvi v delovno organizacijo. Novela prinaša s tega področja racionalizacijo s tem, da določa, da rok za ponovitev referenduma ne sme biti krajši od 60 dni.

V zvezi z zborom delavcev zakon določa, da delavci na njem dajejo pobude, predloge, mnenja,

65

Petrovič Milica pri stroju PL R6

določajo smernice ter sprejemajo sklepe, ki se ne sprejemajo z drugimi oblikami osebnega izjavljanja.

Na področju odločanja delavskega sveta temeljne organizacije noveliran zakon o združenem delu predvideva nove pristojnosti in sicer odloča o odpovedi pravice do vrnitve združenih sredstev v skladu s statutom temeljne organizacije, odloča o sklenitvi SS o združitvi v poslovno skupnost in o drugih SS, o katerih delavci ne odločajo z referendumom.

V zvezi z razporejanjem dohodka in čistega dohodka so spremembe tehnične kot vsebinske narave. Dohodek temeljne organizacije se ugotavlja, analizira in ocenjuje z manjšim obsegom obveznih kazalnikov. Obvezni kazalniki so enaki, kot jih določajo veljavni družbeni dogovori o dohodku. Novela zakona obvezuje OZD, da preverijo veljavne družbene dogovore in samoupravne

sporazume na področju razporejanja dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke.

Glede postopka in načina imenovanja ter razrešitve poslovnega organa uveljavlja zakon pomembne novosti. Tako je po novi ureditvi predvidena drugačna sestava razpisne komisije za temeljne organizacije in sicer se uveljavlja načelo, da je razpisna komisija sestavljena dvopartitno, t.j. z zakonom določeno število predstavnikov temeljne organizacije in sindikata. To pa ne velja za tiste temeljne organizacije, za katere poseben zakon določa, da je razpisna komisija sestavljena tripartitno.

Glede na pomembnost uresničevanja skupnih interesov v DO bi opozoril na novost v zvezi z obveznim mnenjem, ki ga dajeta delavski svet delovne organizacije in individualni poslovodni organ.

Delavski svet temeljne organizacije mora obvezno obravnavati to mnenje pred sprejetjem sklepa o imenovanju ali razrešitvi poslovodnega organa.

Tudi medsebojna razmerja med poslovodnimi organi so po novem drugače postavljena. Sedaj je poudarjena odločilna vloga poslovodnega organa delovne organizacije, če v medsebojnih razmerjih ni doseženo soglasje med njim in poslovodnim organom temeljne organizacije, zlasti o vprašanih uresničevanja planov, poslovne politike in o drugih pomembnih vprašanih.

V primeru, da ni doseženo soglasje med poslovodnim organom delovne organizacije in poslovodnim organom temeljne organizacije, zlasti o vprašanih uresničevanja planov, poslovne politike in drugih vprašanih pomembnih za delo in poslovanje DO, lahko poslovodni organ DO začasno odloči s svojim sklepom. Ta sklep se uporablja najdalj 90 dni do sprejetja sklepa v rednem postopku.

V primeru, da poslovodni organ temeljne organizacije kljub opozorilu poslovodnega organa DO v določenih rokih ne zadrži izvrševanje akta delavskega sveta ali drugega organa temelj-

ne organizacije, ki je nezakonite narave, lahko to stori poslovodni organ DO in o tem obvesti v nadaljnjih 8 dneh družbeno politično skupnost.

V pregledu novosti ZZD je nujno omeniti jasno odgovornost poslovnega organa za vestno opravljanje svojih funkcij, za strokovno utemeljenost in pravočasnost predlogov sklepov ter za njihovo utemeljenost na zakonu in samoupravnem splošnem aktu. Posebno je poudarjena odgovornost individualnega poslovodnega organa za poslovne rezultate, kakor tudi za organiziranje in vsklajevanje delovnega procesa v organizaciji. Na koncu bi poudaril, da pomenijo vse spremembe in dopolnitve ZZD vendarle napredek glede urejanja družbeno ekonomskih odnosov, samoupravne organiziranosti in samoupravnega odločanja. Seveda, same spremembe in dopolnitve pa niso zagotovilo za bistveno učinkovitosti gospodarstva.

Karl Erjavec

Pravni kotiček

Ali v primeru, ko mora delavec na prestajanje zaporne kazni, krajše kot 6 mesecev, za mirovanje njegovih pravic ali za prekinitve delovnega razmerja?

Delavec, ki je na prestajanju zaporne kazni v trajanju do šest mesecev, ni drugje v delovnem razmerju, niti mu ni prenehalo delovno razmerje. Torej gre za odsotnost z dela, zato v takem primeru ne govorimo o prekinitvi delovnega razmerja, temveč govorimo o mirovanju delovnega razmerja. Podobno velja za delavca, ki se nahaja na sluzenju vojaškega roka.

Pripomnil pa bi, da se ta čas odsotnosti z dela, delavcu ne šteje v delovno dobo.

Karl Erjavec

Število zaposlenih

TOZD Baterije Ljubljana

moških 79
žensk 125

Skupaj 204

TOZD Specialne baterije

moških 44
žensk 85

Skupaj 129

Delovna skupnost

moških 49
žensk 54

Skupaj 103

Dne 31. marca 1988 je bilo v delovni organizaciji ZMAJ skupaj 436 zaposlenih, od tega 172 moških in 264 žensk.

prišli - odšli

V mesecu MARCU so bili spreje v delovno razmerje:

SAVIČ Stane, znanstveni sodelavec v skupnih službah dne 1.3.1988,

KOS Damjan, voznik tovornjaka v skupnih službah dne 1.3.1988,

CULOT-VIDIC Stanislava, direktor področja za organizacijo in informatiko v skupnih službah dne 7.3.1988,

FAKIN Leopold, strojevodja v TOZD Baterije dne 7.3.1988,

MIKLAVČIČ Marjan, izdelovalec baterij v TOZD Specialne baterije dne 7.3.1988.

Delovno razmerje so prekinili:

BOGATAJ Blanka, organizator nagrajevanja v skupnih službah dne 2.3.1988,

REGVAR Marija, izdelovalka baterij v TOZD Baterije dne 18.3.1988 (upokojitev),

RUS Bojan, strojni vzdrževalec v TOZD Specialne baterije dne 15.3.1988 (v JLA).

rojstni dan

praznujejo
v maju

Rozalija PUCELJ

Miran TOMŠIČ

Milena GRBIČ

Janez BREGAR

Bejsa DOBRAŠ

Simona GERMŠEK

Marija KLEMENČIČ

Stane PRAZNIK

Cveto PUČNIK

Senija BEKANOVIČ

Vanja VRTARIČ

Milojka JAKIČ

Janko KOMPAN

Majda VIDMAR

Marija KOCMAN

Olga POPOVIČ

Pavla GRABLJEVEC

Rozalija MARKOVIČ

Bogomir MIHELČIČ

Marija ROZINA

Sadija KORAC

Jana GERBEC

Zdenka TOPLIŠEK

Stanislava CULOT-VIDIC

Albina URANIČ

V 37. letu starosti je umrl naš dragi

PAVLE PRAŠNIKAR

rezkalec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 13. aprila 1988, ob 16. uri izpred hiše žalosti Zagorica 1 na pokopališču v Križevski vasi

Žalujoci: mama Julijana, sestra Martina, brat Peter z družino, Marko in Milan ter drugo sorodstvo

Zagorica, Vinje, Ljubljana, Veh, Celje, 11. aprila 1988

V ponedeljek dopoldan 11. aprila nas je presenčila vest, da je nenadoma umrl naš dolgoletni sodelavec Prašnikar Pavle.

Dva dni nazaj, v soboto zjutraj, ko se je pripravljajal za odhod na delo, se je zgrudil. Možganska kap, je bilo slišati. Po dveh dneh mu je prenehalo biti srce. Številni sodelavci smo ga pospremili na zadnji poti v sredo 13. aprila na domače pokopališče.

Prašnikar Pavle, ki bi 21. maja dopolnil 37 let, je bil zaposlen v naši delovni organizaciji 19 let, predtem pa se je - tudi v Zmaju izučil za kovinorezkalca.

SPOMINJALI SE GA BOMO !!!

Prašnikar Pavle v mlajših letih ob rezkalnem stroju v naši mehanični delavnici

Čestitamo !

Izvolili smo

Na neposrednih volitvah v TOZD Baterije, TOZD Specialne baterije in Delovni skupnosti dne 14. aprila 1988, smo izvolili:

- ALIBEGOVIČ Fadila in
- KUŽELJ Borisa
v DELAVSKI SVET SOZD ISKRA,

- MOHORKO Venčeslava in
- SEVER Božidarja
v ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE SOZD Iskra;

- MOŽINA Katarino in
- ŽNIDARŠIČ Desanko
v ZBOR ISKRA BANKE ter
- TUMBOVSKI Kira
v SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLO ISKRA BANKE.

Izvoljeni delegati nas bodo v navedenih organih SOZD Iskra in Iskra Banke zastopali v mandatni dobi naslednjih dveh let.

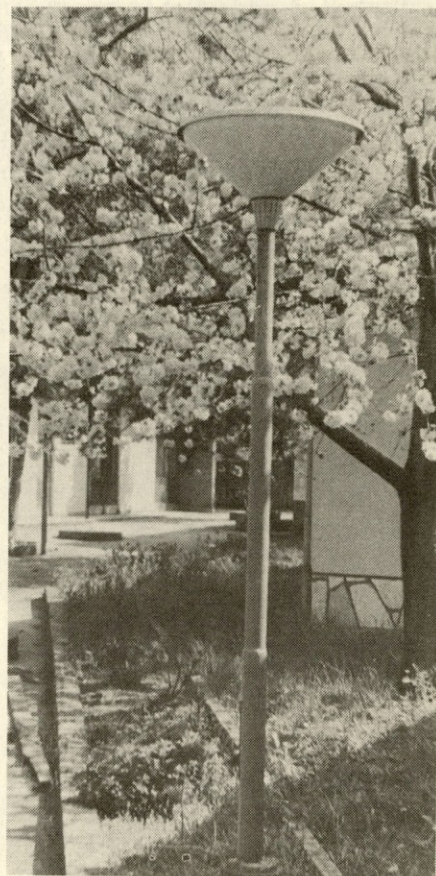
Na volitvah smo izvedli tudi nadomestne volitve za delegate in člane samoupravnih organov:

- v TOZD Specialne baterije: Za delegata v DELAVSKI SVET je bil izvoljen ULČAR Franc.
- v TOZD Baterije: Za delegata v DELAVSKI SVET je bila izvoljena KREK Tončka, za člana SAMOUPRAVNE DELAVSKE

KONTROLE je bila izvoljena BOŽIČ Breda in za člana DISCIPLINSKE KOMISIJE je bil izvoljen ŠEMROV Janez.

- v Delovni skupnosti: Za člana SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE sta bili izvoljeni JELEN Blanka in PESTOTNIK Mojca, za člana DISCIPLINSKE KOMISIJE DSSS GANTAR Veronika in ĐORĐEVIČ Mara, za člana delegacije za zbor združenega dela MANDIČ Milan in ERJAVEC Karl ter v delegacije SIS: CVELBAR Zdenka, KRUHAR Metka, MERČUN Mojca, ČERNIČ Jurij, FARTEK Oto in TURŠIČ Janja.

Izvoljeni delegati na nadomestnih volitvah so izvoljeni za preostali čas mandatne dobe namesto delegatov oz. članov ki jim je v organizaciji prenehalo delovno razmerje.

Mislimo na Baterijado

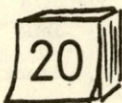
V mesecu maju, okrog Dneva mladosti bi morale letošnje športne igre baterijcev potekati v organizaciji N.Tesla v Gospiču, kot smo se dogovorili na lanskih v Zagrebu. Pred zaključkom redakcije našega glasila še ni bilo nič znanega, pričakovati pa je, da bodo zadnji hip sestavljene ekipe za tekmovanje v posameznih športnih panogah, dočim za treninge ne bo ostalo kaj prida časa. Sicer pa -- pomembno je sodelovati in biti udeleženec do sedaj še vedno prijetnih srečanj med Ljubljanci, Zagrebčani in Gospičanci.

Bašanija že vabi

Takole vabi cvetoča češnja ob poti proti našemu paviljonu, kjer so naše počitniške zmogljivosti za bivanje v času letnega dopusta v Počitniškem domu ZATIŠJE v Bašaniji, Savudrija. Tudi letos je bilo precej prijav, vendar je največ zanimanja za letovanje v počitniških prikolicah, še zlasti za avtokamp Stoja v Puli. Tudi Dom na Uskovnici bo solidno zaseden, so pa še prosti termini in s pravočasno prijavo vsaj do sredine maja bi se dalo dobiti nekaj prostora v Bašaniji tudi v času glavne sezone ter prikolice konec junija in v začetku septembra. Nekaj malega se da dobiti na Uskovnici tudi julija, največ pa v maju in juniju. POHITITE!

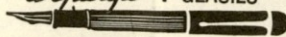
zadnji rok

Zadnji rok za oddajo člankov uredniku za majsko glasilo

Redakcijo glasila smo zaključili 21. aprila

Dopisujte V GLASILO

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna organizacija ISKRA - Industrija baterij ZMAJ . sol.o. Ljubljana, Stegne številka 23. Glasilo ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik: Mayer Marijan. Tiska tiskarna LJUBLJANA. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu št. 421-1/73.

